

OVIDIU

Revistă Literară Științifică Dobrogeană

V
◀ APARE LUNAR ▶
Λ

Director. PETRU VULCAN

Redacția și Administr. Str. DECEBAL, 5

ABONAMENTUL :

Pe un an în țară . . . . . Lei 6   Pe un an în străinătate . . . Lei 10
"   "   3   "   "   5

NUMERUL 50 BANI

SUMARUL :

Fellahul (poezie)	Nagy Tulliu
Arași inuvela	Petru Vulcan
Nopțe buna (poezie)	Nagy Tulliu
Iacnisme	D-na Nagy P. Vulcan
La Constanța (poezie)	Florian Berescu
Obăcejurile scriitorilor	Renet
Împărțirea pământului	Petre Daniilcsiu
Din Orient	Medina Coelli
Epigrame	Florian Berescu
Din Misterele redacției	G. Scipione
Pe Malul Mării (poesie)	Florian Berescu
File rupte din album	Mincera
De ale lui Paçală	Recreator
Eri și Azi (versuri)	Florian Berescu
Cronica teatrală	Picurar' lu de la Pind
Spectacole, bibliografii, poșta redacției	Vulpe
Mulțumire	Direcțiunea

CONSTANȚA
Tipografia AURORA . Frați Grigoriu
1902

COLABORATORII REVISTEI OVIDIU

FLORIAN BECESCU, NUSY TULIU, Pr. SACHELARIU A. PAVELIU.

D-na NUSY P. VULCAN, DEM. D. STOENESCU, P. DANIELESCU, ELEONORA I. P. NOUR, Capitan D. M. IONESCU
C. P. DEMETRESCU, PAPA HAGI, D-r. SUNDA, RENERT, MEDINA COCLLI.

MULȚUMIRE

Reînoin mulțumirile noastre călduroase persoanelor mai jos notate, cari la apelul ce am făcut în No. 2 și după primirea numărului 4 și 5 al revistei noastre, au bine voit a ne trimite costul abonamentului după cum urmează :

Pe un an

Pe șase luni ...

- D-lui **Scarlat Várnay**, Prefectul județului, pentru donațiune.
- » *Arhimandritul Valerian*, S-ta Mitropolie București.
  - » *Colonel Nicolae Blefeanu* comandantul Regimentului 5 Călărași.
  - » *Dimitrie Alessiu*, propr. agricol, Laz-Mahale jud. Constanța
  - » *Jeanne Allesiu*, idem Muratan
  - » *Nicolae Mihailof*, Constanța.
  - » *Constantin Gheorghiu Cociu*, C-ța
  - » *Teohari Nicolaș*, Cernavoda
  - » *Ll. Pompiliu Georgescu*, Comand. Șalupei Troțuș—Zimnicea.
  - » *Daviclescu*, primar Biulbiul
  - » *Handoca*, Director-comisar C-voda
  - » *G. Grigoriu*, Galatz.
  - » *Pr. Ailénu*, Cara-murat.
  - » *Cișmechiu*, funcționar—Gară.
  - » *Brancoviți*, Directorul Băncei G-le
  - » *Popescu*, Casierul Băncei G-le
  - » *Constantin Ion*, Osman-facă.
  - » *Cosma Dussi*, Constanța
  - » *Petre Bula* farmacist Constanța
  - » *Grigore Nicolaș*, Constanța
  - » *Negel* sub-prefect Medgidia
  - » *Mandai* primar, Șiriu.
  - » *Alexandrescu* învățător, Capugiu
- D-nei *Maria Gambouras*, Constanța.
- D-șorei *Nella Ștefanescu*, Craiova
- Onor. *Clubului Ovidiu*, Constanța
- » *Clubului Comerciul*, idem
- D-lui *Marroiani* comerciant, Constanța
- » *Paul Pașa*, revisor școlar al județului Constanța
  - » *Ghițescu* Dirigintele Oficiu Poștal Mangalia.
  - » *Hristu Costa*.
  - » *Păun Niculescu*, primar Asarlăc.
- D-lui *Rainof*
- D-nei *Eleonora Predescu—Nour*.
- » *Teodorof*.
- D-lui *Petre Popescu*, Tusla-far
- » *I. Enculescu* conductor, Constanța
  - » *Colonel Dr. Achile Zisu*, Constanța
  - » *Dimitrie Orănescu*, Constanța.
  - » *Aghiotant Gheorghe Kilom*, C-ța.
  - » *A. Bauncharten*, Constanța
  - » *Dimitrie Theofanidi*, Constanța.
  - » *Pando Vane*, Constanța
  - » *Petre Postelnicu*, Constanța.
  - » *Ion Limbășeanu*, Constanța.
  - » *Dimitrie Banciu*, Constanța
  - » *P. Șapira*, Constanța
  - » *Stefan L. Marcato*, Constanța
  - » *Gheorghe Trandabur*, Constanța
  - » *Gheorghe Stănescu* conductor, Slobozia
  - » *Dimitrie Tufescu*, Constanța
  - » *Petre Miholecu*, Constanța
  - » *Gheorghe Rizescu*, Constanța
  - » *Vasile Paloșanu*, Constanța.
  - » *Mihalache Cotta*, Constanța.
  - » *Gheorghe Ionescu* casierul Băncei de Scont, Constanța
  - » *A. Mangoianu*, Constanța
  - » *Zaharia Zamfirescu*, Constanța
  - » *Preotul Șeremetescu*, Bugeac
  - » *Al. Malcoci-Petrescu*, avocat C-ța
  - » *Tasca* casier Șiriu.
  - » *G. Stănu* notar, Șiriu
  - » *V. Georgescu*, Șiriu.
  - » *Găitan*, Șiriu
  - » *Manicaitide*
  - » *Ionescu*, șeful pompieriei
  - » *Temi Izel* ajutor de pr. Cavaclar.
  - » *Blebeca* contabil
  - » *Mațuchi*, contabil.

OVIDIU

PRIMA REVISTA LITERARA DOBROGEANA

FELLAHUL

*Pe malul Nilului bătrîn
In zori se 'nchină un Fellah
Din cer eternului stăpîn
Alah ;*

*Iar al pustiuului copil
Smerita rugă îngînă blind,
O 'ngînă 'n murmur mîndrul Nil
Plîngînd.*

*Sub cerul cald, seninul val
Cu el o duce în depărtări
Spre mult visatul ideal
Din zări :*

*Marca-albastră-e idealul
Din vecii vecilor visat —
Spre ea lin o duce valul
Curgî.*

Nuși Tului.

ARAPU

— NOVELĂ —

Cînd s'a liberat din armată, de la marină, Budruț adusese cu el pe Arapu, un cîine negru, lățos și cu părul luciu, de se minuna tot satul.

Dar cui i-ar fi trecut prin minte că Arapu e de rasă !

Budruț spunea că la cumpărat de la un italian bătrîn — «*din ale țări depărtate.*»

Carlo, vechiul stăpîn îi zicea : «*Arabo*», Budruț i-a zis : «*Arapu*», și de zece ani cîinile trăia în bă-

tătură lui, însoțindu-l în tot locul ca cel mai credincios prieten din lume.

N'ar fi dat Budruț pe Arapu pentru toată lumea...

Numai pe Ilie cumnatul lui Budruț, Arapu nu l'a putut suferi nici odată. De cîte ori îl zărea de departe, începea să latre și cînd Ilie trecea pe dinaintea bătăturei, se repezea, îl lătra, mirîia la el îngrozitor după ulucă, pînă ce îl derdea din vedere.

O ură veche exista între Ilie și Budruț, înverșunată din partea lui Ilie, din cauza pierderii unui proces, pentru o curea de pămînt, cîștigată de Budruț prin hotărîre judecătorească.

Budruț era un muncitor cinstit. De n'ar fi avut vre-o trei copii, poate că ar fi dăruit acea curea de pămînt cumnatului Ilie, care n'avea copii, și să-l îmbune la o viață pacinică, dar Ilie era un om leneș, își făcea veacul în cîrșmă și se dedese la multe blestemății ; iar lui Budruț i se rupea inima de copiii săi și așa mai bine îndura toate neajunsurile pricinuite de cumnatul Ilie.

Intr'o Sîmbătă seara, în fața cîrșmei lui Baloî, Ilie sărise asupra lui Budruț c'o furcă de fer și

cine știe ce s'ar fi putut întâmpla, de nu'și-ar fi arătat Arapu coîții, stînd gata să înhațe de beregată pe dușman.

Gura satului sporodește multe pe seama acestor doi cumnați.

Toată săptămîna, Budruț a cărat cu chirie traverse din pădurea conoului Moscu, pînă la gară.

Arapu nu s'a despărțit nici o clipă de dînsul. Dar în ziua Simbetei, băgă de seamă el «*că nu-i e a bună*».

O, cum s'ar fi dus bietul Budruț pe coastă 'n vale, cu car, cu boi cu tot, de n'ar fi sărit alde Florea Ghenciu, cu cîți-va flăcăi de drum, să oprească carul lui Budruț cu umerii lor!...

— «Ho, ho... stăi... na, boi na!...»

— «Țin 'te mă, că se duce de vale...»

— «Ce-i fu mă, fir'ar al *iacă-cui* de car să fie!

— «Ce să-i fie, s'a rupt lanțu», zise Budruț suflând greoi; și iarăși se gîndi că «*nu-i e a bună*». Dar oamenii isbutiră să oprească carul și să împedice una din roți pe povârnișul coastei, pe unde cobora, venind cu carele încărcate de traverse «*tomite*» din fundătura ogașelor pădurei.

Făcuse vre-o 15 transpoarte în vremea săptămînei, dar nu i se arătase nici un semn rău ca în ziua sîmbetei: des de dimineață ca nici o dată, Arapu i-a urlat, cînd a eșit din bătătură, la câți-va pași s'a întîlnit cu popa Roșu

— «*piaza rea*», — în pădure i-a tăiat calea un iepure; la întoarcere i se întâmplă pocinogul, în urma căruia putea să rămie sărac de cei mai voinici boi din tot satul.

După ce descărcă transportul la gară, luă boii de funie și se duse la curtea boerească să-și primească plata. Suma de 120 lei îl mai îmbucura puțin din trist ce era.

A motolotit hîrtia de cinei «*poli*» într'o cărpă, pe care a ascuns-o în chimir, iar restul de 20 lei în argint și gologani i-a pus iarăși la chimir, dar în dreptul deschizăturii.

«Să mergem, să vă fac cinste», se adresă Budruț lui Florea Ghenciu și tovarășilor, cari l'au ajutat.

Și toți se îndrumară cu carele descărcate la cîrșma lui Baloî să mai odihnească puțin și boii.

Băuse ce e drept, Budruț — de *inimă albastră*, — căci prea fusese trist toată ziua; cu toate acestea ținea omu socoteală de paralele ce cheltuise și știa foarte bine că-i mai rămîneau 15 lei afară de hîrtie.

Iși luă apoi seară bună de la tovarăși, cari erau din comuna Petresci de sus, — iar el singur se îndrumă cu carul lui, spre satul Vladimirești, care-i peste Gilort.

— «Hăis Duman!».

Și Budruț sui în car, iar boii mergeau a lene pe răcoarea serei de Septembrie.

Dar ce-i veni în gînd? Să-și

mai socotească odată paralele și se apucă de numărat; «unu, doi, trei... pînă la zece și iar de la unu și nu mai putea da de numărul cinci-spre-zece ca și cînd era *un ce făcut*.

A trecut Gilortul și pe malul drept, pe marginea unui pogon de porumb, dejugă boii, le dete nutreț, iar el șezu jos, se descinse de chimir și începu a-l scotoci, neputînd da de cei 5 lei cari 'i lipseau.

Nici un sgomot împrejurul lui Budruț, de cît unda cristalină a Gilortului, care se isbea de pietricelele de pe prund.

Gilortul pare o fâșie de argint șerpuitoare care se pierde printre două maluri înverzite. Murmurul lui e tănuit pe o așa vreme și plin de vrajă... Frumoasă e arătarea lunii printre crengile copacilor.

Budruț nu vede, nu simte nimic, din acestea, căci e amărît în suflet de pierderea celor cinci lei; nu-i vre-o pagubă mare, totuși îl doare, căci i-au curs multe sudori pe frunte pînă să-î cîștige: el știe ce însemnează paraoa muncită... mai speră că i-o fi picat printre obiele și începe a se descâlța. Dar zadarnică e orî-ce căutare.

Arapu suise pe un fel de movilă, de pe marginea porumbilor și numai el părea îndrăgostit de lună, de vale, de Gilort și de farmecul naturei stînd pe picioarele de 'ndărăt ciuciș, iar cu cele din

nainte întinse și drepte, privind cînd la Budruț, cînd în partea opusă spre pogonul de porumbi.

De odată Arapu ciuli din urechi: zărise o scîntee de lumină la capul cel-l'alt al porumbiilor, după care urmă o detunătură de pușcă ce făcu să tremure valea tăcută.

Bietul Budruț! N'avu vreme nici să se vaete... Chimirul îi scăpă din mîină, iar el căzu pe spate, se sbātu o clipă locului, și rămase înțepenit, fără grai, fără viață..

Glonțul ucigaș îi străpunsese pieptul în dreptul inimei...

Ucigașul, svili pușca în porumbi, și se repezi spre Budruț fără îndoială, să-l jefuiască...

Arapu urlă odată de răsună valea, și se repezi de pe movilă, asupra vrăjmașului și îi înfipse colți în beregata lui... Apoi urmă o luptă înverșunată de vre-o cîteva minute între animal și om.

Ah! Arapu își recunosc potrivnicul... Era Ilie! Și părea acum hotărît a lupta pe viață și pe moarte.

Zece ani l'a urmărit... zece ani acest om nu-î a dat pace nici ziua nici noaptea: l'a visat că vine să calce pe dragul lui stăpîn; i-a ghicit gîndul... și a tresărit din somn, lătrînd, alergînd pe lingă ulucă, gonind departe geniul cel rău al ucigașului. De aceea își înfige acum dinții tot mai adînc în gîtlejul vrăjmașului, pînă ce îl simte că se cletină, pînă ce cade la pămînt...

Acum, satisfăcut, se repede la Budruț, dînd din coadă, șchințește, ca și cum ar vrea să-î spue că l'a răsbunat; îl linge cu limba pe obraz, pe frunte, pe mîini, pe buze... pe pleoape...

Budruț însă nu se mișcă...

Arapu pleacă capul cînd într'o parte, cînd într'alta; din ochii lui mari fulgeră scînteii; aci par'că se întuneacă, aci par'că se cletină; botu începe a-î tremura: îl vrea viū pe Budruț, — nu poate suferi nesimțirea asta; începe a-l pipăi cu botul pe lîngă piept; dar dă de ceva moale și rece: e sîngele închegat, scurs din rana lui Budruț.

Arapu se scutură, și urlă din nou cu capul îndreptat către cer.

De atîta jale, pare că și apa Gilortului a stat pe loc, frunzele nu se mai clatină, totul tace amorfîț de durere, numai Arapu urlă, urlă... urlă!...

Dar acum, pare că s'a recules și ca un fulger se repede la Ilie întins în porumbi.

De astă dată Arapu se apropie cu botul de pîntecile lui, se opințește nebun de turbare și rupe și sfișie.

Apoi îl apucă cînd de o mîină, cînd de un picior, pînă ce-l tirăște la cîmp deschis și iarăși dă fuga la Budruț, se uită la el lung, și dureros par'că se sfiește să se mai apropie de el, să-l mai lîngă, simțindu-și gura însîngerată de sîngele ucigașului...

Dar urlă, mereu urlă.

• • •

— Văzut-ai lele Floare-o, pe alde Budruț, împușcat în car? Ți se rupea inima de țipătul copiilor și al muerei lui.

— Poî, la mîncat fript alde Ilie, soro... dar fie că și el 'și-a găsit pe naiba...

Vezi, așa cîine, dăi Doamne zile să trăiască.

— Poî cum soro, săracu Arapu, păcat că nu se mai găsește din seara îngropării lui Budruț.

— Și ce poate fi cu el, lele Floare?..

— Apoi vezi d-ta, oamenii spun, că de focu lui Budruț s'a dus în lume...

Petru Vulcan.

NOAPTE BUNĂ....

*Sus, pe deal,
Cavalul sună :
Dormi, iubito!...
Noapte bună !*

*E tîrziu :
Și pînă mînc
Toți păstorii
Dorm la stînc.*

*Nu mai eu
Cînt din ghitară
Sub fereastră-ți
Solitară ;*

*Și visez
Mereu la tine :
Dormi, iubito?...
Visuri line !*

Nuși Tulliu.

LACONISME

Din literaturile străine

Deja cei vechi socoteau drept cea mai mare artă modul de a-și exprima gândirea în cele mai scurte cuvinte, dar în același timp înțelese.

În Grecia, oamenii laconici erau renumiți pentru executarea acestei arte cu maestrie.

La dinșii era poate mai mult dorul naturii. Și chiar azi numim ori-ce expresiune scurtă, un «laconism» de la Laconia, țară grecească.

Retorică recomandă cu deosebire vorbele scurte, cu toate acestea cu generațiunea de azi, laconismul se pierde din ce în ce și am putea zice, că noi trăim într-o epocă de vorbe multe de cari adesea ori se leagă o oare-care sărăcie de cugetare.

Aceasta poate provine din cauza modului lesnicios de a scrii; când însă fiecare vorbă trebuia să fie săpată cu creionul de piatră pe ceară, sau pe tăblițe de metal, era natural de a se economisi vorbele și se căuta pentru fie-care cugetare cele mai scurte expresiuni.

Un mijloc pentru răspindirea expresiunii ne procură în timpurile noastre și «Telegraful», unde fie-care cuvânt își are valoarea sa de bani. Dar de multe ori cădem victima unei neînțelegeri în cât paguba cauzată de o telegramă scurtă, neînțeleasă, întrece adese ori valoarea vorbelor economisite.

Un exercițiu în laconism său mai bine zis, în modul de a vorbi pe scurt, poate că ar fi nimerit și cine ar voi să facă singur un exercițiu, de sigur se va convinge, că multe scrisori pe cari le scriem se pot reduce aproape la jumătatea numărului de cuvinte, fără ca scrisoarea să își schimbe înțelesul ei.

În antichitate și chiar mai târziu, greutatea scrierei și crescînda economie de cuvinte se transmitea chiar și asupra

vorbirii și cele mai renumite cuvinte și cunoscute în istorie sunt modele de expresiuni laconice.

Oamenii mari de stat și mareșalii au produs cu asemenea cuvinte laconice un mult mai mare efect, de cît prin cuvîntări lungi.

Cesar anunță senatului supunerea Galiei prin memorabilele trei cuvinte laconice și cu un înțeles deșăvîrșit: *veni! vidi! vici!* (am venit! am văzut! am învins!) Marele rege polon (evlaviosul) a trimis Papei cozile cailor turcești, captivați înaintea Vienei, cu modesta variațiune: *Am venit! Am văzut! Dzeu a învins!*

Turenne anunță victoria sa de lângă Dünkirchen contra Ispaniolilor, cu următoarele cuvinte: *Inamicul a venit. El a fost bătut.*

Eu sunt rănit. Noapte bună.

Suvarow, după luarea Pragăi — cu care s'a terminat revolta din Polonia, a scris și mai scurt Impărătesei Katerinei renumitele cuvinte: *Hurah, Praga, Suvarow!* Iar Impărăteasa, cu un asemenea laconism, a trimis prin același curier următoarele cuvinte: *Bravo, Mareșale, Katerina!* Adică îl înainta la gradul de mareșal.

Cuvintele lui Napoleon I către armata sa din Egipt: *De la aceste piramide vă privesc patru mii de veacuri*, au electrizat pe soldați mai mult de cît ar fi putut face cel mai parlamentar discurs.

Frideric cel mare era maestru în expresiuni laconice și ideile sale fundamentale erau de multe ori exprimate în vorbe puține, dar foarte deslușite: *Fiecare sa fie fericit după felul său!*

Talleyrand scrie unei dame, ruda sa, cînd dînsa îi anunță moartea bărbatului ei, aceste cuvinte: *Vai Madame!* Însă după un an, cînd dînsul aflase că voește să se căsătorească a doua oară, îi trimite un asemenea bilet laconic: *Ho, ho, Madame!*

Un scurt răspuns a dat spiritualul

Archiduce de Roquellaure episcopului de Lyon

Acest prelat întâlnește într-o trăsură înaintea porții orașului pe Arhiduce, pe care nu-l cunoștea și care se afla într-o călătorie grăbită.

«*Heh, Heh!*» strigă episcopul, care era dispus a începe o conversație și a afla ceva noulă.

Arhiducele privi mirat din trăsură și opri poștalionul.

Episcopul păși cu un aer măreț spre trăsură și întrebă: «*De unde veniți d-l meu*».

— «*Din Paris*,» răspuse Arhiducele mirat de acest curios interogatoriū pe stradă.

— Ce a fost mai nou la Paris?

— *Mazăre verde!*

Prelatul clatină din cap și întrebă iar:

— *Vroî să zic, ce s'a vorbit la Paris cînd ați plecat?*

— *Rugăciunea de seară.*

Atunci strigă episcopul infuriat:

— Cine sunteți d-l meu, cum vă numiți?

— Nebuni, mă numesc heh, heh! «oamenii cu minte îmi zic: Arhiducele de Requellaure. 'Nainte poștalion».

Prelatul, prin acest răspuns laconic, mai mult de cît printr-o explicație lungă, de sigur, s'a reținut pe viitor a opri călătorii în drum și a-l interoga.

Pe epitafuri, întâlnim adesea cuvinte laconice; așa de exemplu, se află în cimitirul Amsterdam un monument foarte curios care arată o pereche de papuci și deasupra scrise cele următoare: *Effennyt*, cee-ce însemnează: adevărat așa. Pentru explicarea acestui epitaf original, istorisește paznicul cimitirului vizitatorilor următoarea poveste:

«Răposatul a fost un partisan al științei cabalistice, care din constelațiunea unei planete putea să hotarască la ora nașterii unui om, destinul său.

Deci, el singur și-a calculat durata

vieții sale pînă în ultima zi și în deplină încredere în calculul său și-a împărțit toată averea, ast-fel cît trebuia să 'i ajungă pînă la ceasul morții. Și în adevăr, calculul său a fost just.

Muri în precedenta zi fixată de dînsul și triumfînd asupra științei, ordonă înaintea morții ca pe monumentul său să fie pus acest anunț laconic al triumfului său.

Restul averii sale îi ajunsese tocmai pentru plata datoriilor sale, pentru costul înmormintării și ridicarea monumentului.

Plusul averii consta într-o pereche de papuci, cari au fost sculptați pe monument, fie din pietate, fie din răutate, spre a dovedi, că dînsul totuși n'a calculat tocmai exact.

În America, țara cea practică, unde baza fundamentală este: *Time is money* se începe din nou a se cultiva laconismul cu deosebită plăcere. În gazetele americane se istorisesc, în această privință, multe istorioare umoristice.

La un prînz al clubului din Filadelfia trebuia să ție o cuvîntare președintele Morton Mac Michails.

El se ridică:

Totți așteptau o cuvîntare patetică, dar el rîse salutînd în toate părțile: *Gentlemen cat!* (Domnii mei aruncați) Acastă invitație fu primită de toți cu aplauze și celor flămînzî firește, că le plăcuse din cale afară acest laconism, de cît ori ce alt discurs chilometric.

Tot la același prînz s'a ridicat un toast pentru Charles Lamb. Spiritualul ziarist se ridică spre a mulțumi și strigă cu o voce sonoră:

Domnii mei! făcînd apoi complimente în dreapta și în stînga, bău paharul fără să zică o singură vorbă. Un avocat cunoscut în Milvankee, călătorea pentru termenul unui proces în provincie. El ajunsese la un pod peste un riuleț, pe care nu-l putea trece călare.

Pe pod tocmai trecea o fată frumoșică, avînd un coșuleț, plin cu unt pe care îl ducea la tîrg.

Advocatul o întrebă:

«Ce adineime are riulețul ăsta și cît primești tu pe unt?»

«Pînă la genunchi; nouă piese respunse ea».

Răspunsul scurt, în care n'a fost un cuvînt de prisos, impuse laconismul juristului.

«Ast-fel de răspunsuri îmi plac, zise el, și pentru aceasta îmi plac și tu. Tu vei deveni soție bună — vrei să te cununî cu mine?»

«Fata îl privi mirată și răspunse: Da!»

«Atunci sue pe calul meu, voiește să călărim în oraș, și să merg cu tine la primărie».

Ei sosese în oraș și se duc la primărie, unde amîndoi erau cunoscuți.

Ofițerul stărei civile întrebă pe fată: Il voiești?

Da! Apoi se adresă către avocat: O voiești? Da!

Sunteți cununați zise ofițerul stărei civile și adaose scurt: Două dolari.

Plătiră, avocatul se întoarse la proces cu soția sa și apoi acasă. Intregul roman de la cunoștință și pînă la cununie se sfîrși abia în cite-va cuvinte.

Chiar și gazetele americane încep în anunțurile lor a economisi vorbele într'un mod foarte energetic. Mai cu seamă la întîmplări de nenorociri, reporterii unese numai prima cauză cu efectul finalului, lăsînd cititorilor să subînțelegă suplimentul părților de mijloc. Așa de ex: *Jon Smith, aprinse erî focul cu gaz. Inmormîntarea va avea 'oc lunca viitoare.*

Admirabil este laconismul lui Emile Augier. El scrise d-lui care îl invitase la un prînz, la care nu putea să asiste:

1.000 (— mille —) remerciements,

1.000 regrets,

1000 compliments,

Et 1000 (— Emile —) Augier...

Partea că înclinarea americană pentru laconism, ar fi adesea ori foarte de recomandat și în țara noastră, mai cu seamă la adunări parlamentare, e aceea asupra căreia vroim să stragem atențiunea cetitofilor noștri.

Nușy P. Vulcan.

LA CONSTANȚA

D-nei Nușy P. Vulcan.

E noapte, liniște, răscoală,

Dumnezeiască armonie...

Albastra bollă—acuma pare

Un glob de sticlă străvezie

Prin care razele din lună

Se cern pe-al lumii labirint.

Vopsind pămîntu'ntreg și marea

C'un praf subțire de argint

De mult n'am plîns de fericire,

Dar azi cînd sufletul 'mî-e plin

De viul farmec ce'l revarsă

Prin spațiū cerul cristalîn,

Mî's ochiū înecați de lacrimă,

Uitaî trecutul meu cernit

Și beat de mărișia firii

Ași vrea să sbor prin infinit.

In curgerea acestor clipe,

Acestui vis ce n'are nume,

E tot ce poate—un om gusta

Mai ideal aci în lume!

Din toate pare că pieriră

Minciuna, patima și ura...

O cît de de blindă, de frumoasă

Și ce cinstită e natura!

Sărmane om, ce vis senin

Ar fi viața, dacă tu

Ai ști să te asemuești

Naturci care te născu!

Sărmane om, ce vis frumos

Ai vieții și tu și-ai tăi.

Dacă în mărcel templu al firii

N ar fi atîșia omenii răi!

Florian Becescu.

CRONICA ȘTIINȚIFICĂ

OBICEIURILE SCRITORILOR

Literatura este aceea care formează adevăratul teren al imaginației și face că el să presinte cele mai mari capriții, dându-ne în același timp lucrurile cele mai ciudate ce le-am putea crede vre-odată. Când romancierul sau nuvelistul voește să excite interesul cititorului, fie prin desvelirea pasiunilor, fie prin particularitatea aventurilor pur imaginare, caută tot felul de medie.

Benjamin Constant, autorul lui «Adolf» ne spune că romanul acesta i-a fost povestit de un amic, sau că printre hîrțiile amicului a găsit scrierea pe care o dă la lumină, sau alte ori ni se spune că narațiunea e adevărată și autorul intră repede în materie. Unii ne spun că în podul casei lor au găsit prăfuit ruoul de hîrtie ce conține romanul lor pe care-l dau publicității.

Cele mai multe obiceiuri însă, se observă la scriitorii cînd compun, de ôre-ce atunci toate fibrele sunt puse în mișcare, toți nervii contractați.

La oamenii de litere mai putem observa că cea-ce bucură mulțimea, lor le determină mîhnire și adesea ori de cea ce se intristează mulțimea, lor le provoacă un hohot de rîs. Scriitorii sunt caprițioși sau îndărătnici, veseli sau posomorîți, sgomotoși sau tăcuți, modești, spulberatici, cocheti sau neîngrijiiți.

Sunt unii scriitorii cari, în momentul cînd scriu fug de lume depărtându-se în singurătăți; unii merg unde lumina e mai viue, alții unde e întuneric.

Mulți găsesc inspirația în paharul cu vin și mai sunt și din aceia cari beau pînă la *delirum tremens* cum a fost celebrul nuvelist *Edgard Poe*, ale cărui producțiuni ca «Aventurile lui Arthur Goordon» sau «Nuvelele extra-ordinare» sunt producțiunile unei stări alcoolice în cel mai înalt grad.

Madame de Stael, fiica lui *Neker*, fost Ministru de finanțe sub *Ludovic al XIV* și prim Ministru, nu putea găsi o idee dacă nu învîrtea cu nerăbdare între degete vre-o ramură de pom sau vre-un gogoloiu de pâne. Aceste 2 'i erau indispensabile fără de care nu-i venea de loc inspirația.

Mendelsohn (1766—1817) cînd era satisfăcut de o idee, își mușca colțul baticului.

Laplace (1749—1828) ilustrul autor al mecanicii cerești, se juca într'una cu o jurubiță de ață; puternica lui inteligență s'ar fi slăbit, dacă s'ar fi întîmplat să-i lipsească această ață, pentru care motiv servitorul său îngrijat de gloria lui, era osîndit să vie în fie-care dimineață să i-o ticluiască între degete.

Alexandru de Humbold (1769—1959) celebru naturalist nu scria, dacă cravata lui n'avea culoarea albă și dacă redingota-i nu era complet încheiată.

Kant, celebrul filosof german (1724—1800) pe cînd profesa la *Königsberg*, luase obiceiul de a fixa ochii pe haina unuia din auditorii; la acea haină într'o zi lipsea un nasture, așa că locul neocupat avea privilejul de a concentra privirile și fixa atențiunea profesorului.

Firea lui impresionabilă 'i excitase sistemul nervos.

Șese luni durară aceste relațiuni intime între un spațiu de loc și creerii unui filosof, cînd studentul de care era vorba, din întîmplare își cusu nasturele. Mare fu mirarea sermantului *Kant*, cînd la intrarea lui în clasă zări bucata de metal.

Încemeni, roși, lanțul ideilor se rupse și lecțiunea lui din acea zi fu detestabilă.

Wagner Richard, (1813—1883) celebrul compositor musical pe cînd compunea, se înconjura din toate părțile de stufe mătăsöse.

Desraeli Benjamin (1805—1881) cele-

brul om de stat și romancier englez, ținea să aibă o brîndușă în mîină cînd alcătuia discursurile sale.

Buffon, (1707—1798) celebrul naturalist, cînd scria avea înaintea lui un măreț birou de mahon, purta haine de curte, sabia orizontală, mânecile și gulerul în dantele, așa că după cum se vede între ținuta sa gravă și maestratea stilului său, exista cel mai perfect acord.

Uhland 1787—1862) unul din cei mai populari scriitori ai Germaniei, iubea la nebunie floarea mărilor, pe care o apropia de nas la fie-care moment și care îi servea și de semn la separarea manuscrisurilor.

Goethe, (1749—1832) marele poet german, avea de regulă lângă el o farfurie cu sfeclă cîrpeată și plăcea macul și hortensia.

Schiller, (1759—1805) nu putea compune de cît după ce bea peste măsură și în această stare își punea picioarele în apă caldă ca să-i tragă sîngele. Era nebun după mirosul merelor putrede și îi plăcea crinul.

Alexandru Dumas (1802—1870) scria de obicei pe o hîrtie vinată cadrilată, lungă de 50 c. m. Buzunarele lui erau tot de una garnisite cu această hîrtie, pentru a fi gata cînd îi venea inspirațiunea.

Alexandri (1820—1890) compunea numai înbrăcat în lunca din Mircești. Prefera tot de una timpul noturos, tăcerea și liniștea absolută.

Valler Scott (1771—1832) celebrul romancier englez, scria între zambile.

Lesage (1668—1747) autorul lui *Gil-Blas*, avea o organizație și mai stranie: facultățile lui se reglau după soare; și anume: se simțea moleșit la întunec și se inviorea la răsărirea astrului, dar iarăși se întuneca cu apunerea lui.

De aci se observă varietatea în scrierile sale.

Madame George Sand (1804—1876) scriind, bea cafea încontinuu.

Moliere își cetia scrierile bucătăresei sale.

Beranger compunea mîncînd cartofi.

Brault făcea versuri în haine de cerșetor.

Din observațiile de mai sus putem trage concluzia că scriitorilor le place: vinul, trandafirii, cafeaua, hainele de cerșetor, hainele de gală, iar oamenilor de știință: minia de a scrie operele pe genunchi, fixarea privirii asupra unui obiect, să ție ceva în mîină etc. etc.

Renert.

IMPĂRTIREA PĂMÂNTULUI

(după Schiler)

«Vă dau lumea» strigă Joe din a cerului înălțime
 «Voué ómeni, hotărît-am ca de mult s-o dărnesc»
 «S'o aveți ca moștenire cîștig vecinic de la mine»
 «Impărțiți-o dar, frățește numai asta mai voesc!»

Să grăbesc atunci, s'apuce, tot ce prind în mîini
 așează.

Occupat este bîtrînul, pe cînd tinerii se întrec,
 Agronomul își ia cîmpul, cu al lui rod să ospătează,
 Vînătorii stau la pînda multe văi și deluri trec.

Negustorul și el grabnic magaziiile și îndopă,
 Iar cucernicul Abate dintr'o cupă gusă vin.
 Regele închide strade, poduri nimic nuți mai scapă
 — «Deciniala e-a mea strigă eu sunt a-tote stăpîn».

Se făcuse împărțirea, cînd din zarea depărtată
 Prea tîrziu veni poetul: merse încet și gînditor
 Nu mai e nimic, sîrmanul ceva de vîdut mai cătu
 Lumea tîtu și e străină; tóte aveau stăpînitor.

— «Văi mie» dîse poetul. Dómnne, veđi-mî nenorócul
 «Tot uitat sînt tot de-aiuna... cel mai credincios din fîi»
 Și rîsună tare plînsu-î, jale e peste tot locul...
 Îngenuche și se roagă: «Joe mai cu milă fii»

— «Dacă tu...» replică Joe 'n lumea viselor trăești»
 «Nu te mai certa cu mine, uită-te cum te-ai uitat»
 «Unde-ai fost cînd fu împărțirea tuturor celor lum-
 mești?»
 — «La tine-a rîspuns poetul, pe tine tea-am admirat

«Ochiu meî țintiți asupra-ți, impetrit în fața ta»
 «Și urechea-mî tot la tine, de-al tîu glas am fost
 uimit»
 «Sufletul imî fu departe, stînd la tine-a asculta»
 «Perdui partea-mî pămîntească, iartă Dómnne pe
 al greșit»

— «Ce să mai fac dîse Joe tótu lumea este dată»
 «Tómnna, vînătórea, țirgul ale mele nu mai sînt...»
 «Dar de vreî în cer cu mine, orî acum orî altă-dată»
 «Vin poete, tu ești liber, partea nuți fu pe pămînt»

Petre Danilescu.

DIN ORIENT

O mică caravana compusă din câți-va turci, urca a lene drumul către Erzerum, pe o căldură năbușitoare; drumul periculos și greu marea oboseala cailor, cari abia puteau merge la pas și numai tropotul lor cadentat întrerupea liniștea acestor locuri selbatice.

Drumeților oboșiți par'că le era silă de ei înșiși, căci abia mai puteau scoate din cînd în cînd cîte o vorbă.

În cap de tot mergea unul mai în vîrstă ce părea și mai sastisit de cît ceil'alți, în vorba căroră nu se amesteca, ci adîncit în gînduri zorea cu vădită nerăbdare și cu toată săpușeala zilei.

Numai la răstimp ridicînd ochii către cer lăsa să-i scape din pept un oftat de mulțumire. Pentru el drumul nu părea așa de greu, căldura atît de copleșitoare, munții atît de prăpăstioși. De 20 de ani își părăsise casa și pe iubita lui Fatme care purta la sîn un copil tot ce avea mai prețios drumețul nostru de acum.

De 20 de ani el se expatriase ca să caute în altă parte un mijloc de existență pentru familia lui și acum cu chimirul plin de bani venea să îmbrățișeze pe iubita lui Fatme și pe scumpul lui Iza.

Dorul de ai lui îl făcea nebăgător de seamă la oboselile drumului și în nerăbdarea de ai vedea mai repede se întinsese de-a binele la drum.

La o respintie își luă rămas bun de la companionii săi, iar el își urmă drumul spre casă.

Orașul îi părea strein; sera mai ales cu greu putea să se mai orienteze prin întortocheatele strade până să ajungă la căsuța lui mult dorită.

Se întunecase bine și înainte de a bate la ușe, își aruncă privirea pe un ochi de fereastră înăuntru casei, dar rămase înlemnit.

Buzele începură să-i tremure, ochii i se injectează în singele ce se năpădise în față, și în mai puțin timp ca o licărire de fulger simburile geloziei încolțise.

Recunosc pe iubita lui Fatme, frumoasă încă după atît amar de vreme, stînd a lene întinsă pe o sofa. Mina-i dreaptă mîngiea cu nesaț părul ce cădea în bucle al unui tînăr frumos ce sta alături.

Furia îi întunecă rațiunea și în gîndul său bătrînul ca mijloc nu găsi de cît resbunarea.

Mașinalicește trase de la brîu pistolul. O detunătură... și Fatme rămase în nemișcare scăldată într'un lac de sînge.

Tînărul tresări. A doua detunătură... Glonțul se opri în perete.

«Mamă, mamă» «hoții!».

Intr'o clipeală ochii minței uci-gașului, se despaianjenesc.

Amintirea de acum 20 ani îi apare vie, atuncî lăsase la sînul Fatmei un copil, tînărul de acum.

Își dă seama de fapta sa nelegitimă și cu remușcarea în suflet se perde prin păduri pentru a nu se mai întorce.

EPIGRAME

LUI CINCINAT.

*Că cetitorii varsă lacrimi
De când volumul mia-ău celit,
E lucru nelăgăduit,
Dar trebuia o lămurire:
Sînt lacrime de fericire.*

*Că tu trăești de mult la apă,
E știrea clară, luminoasă,
Căci epigrama ce-mi făcuși
Erea grozav de apătoare.*

Tulcea.

Florian I. Becescu

DIN MISTERELE REDACȚIEI

Incepătorilor.

Sunt momente de grea încercare sufletească pentru un redactor de revistă și situațiunea lui față de începători, cari vin să bată la poarta gloriei efemere, devine atît de delicată, în cît ar preferi să fie orî-ce — numai redactor nu.

Intr'adevăr tu redactorule — care ți-ai luat sarcina să conduci expedițiunea în domeniul sufletesc, înconjurat de un stat major experimentat pe cîmpul de luptă, tu comandantul expedițiunii, trebuie să prevezi toate, mintea ta să judece profund și să știi alege materialul cel bun de cel rău, înainte de a-l expune la lumina zilei, căci opiniunea publică e o majestate care nu-ți permite să te înfățișezi înaintea ei ne spălat, nepeptat, așa cum te scoli din pat.

Gîndirea și simțirea multora însă, care abia scăpată din spitalul sufletesc, vine să se expue curentului ucigător al lumii, tu ești dator să le-o cumpănești în balanța adevărului, să o treci prin prisma sufletului tău și după ce ai cernut-o prin sita de mătasă a artei, după ce te-ai convins că materialul e de ordine superioară, atunci te hotărăști

cu eugetul împăcat să o dai destinațiunei sale : publicității.

Cărui începător însă îi va păsa că expunîndu-și simțirea plăpîndă curentului, va contracta atacul galopant și odată microbul inoculat, va tuberculiza mediul, adică însuși organul sub acoperîmintul căruia s'a adăpostit ?

Și în cazul acesta, cetitorii au dreptul să se ferească orî nu de revista «Ovidiu», bună oară, ca de o ființă care poartă în sine germeii officei — sau dacă vreți și ai ciumei ?

Credem că da.

De acea redactorul e dator, în interesul sănătăței sufletești, să ferească pe începători de pericol, să nu-i lase să peară victimele ne chibzuinței lor, să opereze ca un abil chirurg partea vulnerată a sufletului lor.

Dar precum medicul chirurg inspiră groază bolnavului și tu chirurgule sufletesc, nu vei fi socotit alt-fel de bolnavii tăi de cît cel mult un calău.

Înțelegem rîvna fie căruî om de a supraviețui, de a nu fi redusă ființa lui rațională la nimic prin uitare vecinică, dar pentru a-și croi cine-va drumul supra-viețuirei, 'i trebuiesc trei clemente, fără de care e un ridicol vremelnic, mai vremelnic ca o frunză pe ramură. Aceste clemente sunt : dispoziția sufletească (talentul) munca și răbdarea îndelungată.

E bine, de cînd am făcut să reparați «Ovidiu», am încercat o experiență amară cu rîvnitorii supra-viețuirei, ca să nu-i mai zicem nemurire, căci nemurire nu există în cele omenești.

Un domn X funcționar își dă silința să ne convingă că soția sa scrie minunat «e un geniu» expresiunea sa proprie și ne presintă o poezie.

Îi promitem cu politețe și cu multă bună-voință că vom supune-o aprecierii comitetului de redacție, care comitet, dacă o va găsi că intrunește calitățile cerute de artă, o vom publiica.

De la presintarea d-lui și pînă la aparițiunea revistei trecînd interval de 2 săptămîni, d-sa asaltează întîrzierea întrebînd la depozitele de ziare dacă n'a apărut reviste, apoi fiind întîmpinat de amarul «nu!» dă tîrcoale tipografiei și în acest interval asasinează pe tipograf cu veșnica întrebare:

— Ce? nici azi n'a apărut? Da cînd apare? Ce dracu e asta? etc.

Temîndu-se de refuzarea poeziei soției sale, dînsul nu îndrăznește să ne întrebe asupra soartei ei, dar speră în indulgența noastră, în cuvîntul nostru de fîgăduială că-i vom face hatîrul...

D-l în cestiune, odată cu poezia inzistă să trimitem la 5 rubedenii toate numerile apărute. În această privință administrația noastră se execută și învelind sub benzi cele 4 numere le expediază pe adresele date de d-l X — care are grije să scrie rubedeniilor că numărul viitor va conține și perla nevetei sale. Dar numărul 5 apare fără mîrgăritarul în cestiune. D-l X se supără și furios caută a ne întîlni să se răfuiască...

— Care va să zică am fost tras pe sfoară d-le Director!

— Regret d-le... dar n'a întrunît condițiunile și fiți sigur că, de vom avea fericirea să creeze pe viitor ceva de seamă soția dv. ași fi în stare să vi-l fur.

— Cum? ce? n'a întrunît condițiunile? poezia nevete-meî! Hai? Ce spuî? O să-ți dovedim noi că întrunește în altă revistă...

— Poftim d-le; voia e la dvs.

După 3—4 zile de la scena descrisă ne pomenim ca primă răsbunare No. 5 refuzat de la abonații recomandați de d-sa — și fie-care ne cauzează daune, fiind-că am servit 4 luni revista pe de geaba.

D-l X ca să se răsbune a scris cărți poștale pe la rubedenii ca să ne re-

fuze revista, de oare-ce suntem niște mincinoși — cari nu ne ținem de cuvînt.

Noi cerem restituirea numerilor reținute, iar drept rezultat ne isbim de tăcerea și disprețul lor suveran.

Așa e că sunt grozave în felul lor misterele redacției iubite cetitor?

Sunt unii însă cari ne trimit odată cu abonamentul și poezioare cu rugăminte de a fi publicate. În unele surprindem schînteeri poetice, însă din cauza novicei autorilor ce le creează, cum și a lipsei de cunoștințe în materie poetică, se grăbesc a-și vedea date la lumină încercările lor nedesăvîrșite.

Le publicî încercările, ești prietenul lor bun; nu, ți-ai cîștigat un al doilea X...

Bunăoară acrostihul de mai jos să-l fi publicat, să zicem, indepent de acest articol, — cu cazum vre-un bine? Autorului? De loc!

După 2 ani să presupunem, cînd autorul ajungea și el după o experiență oare-care să vadă lucrurile ca noi, ar fi judecat matur și ar fi văzut cît de proști eram noi cînd i-am ales drept bun — Acrostihul, care după cum am spus, dacă ar fi peptănat în versul al 4-lea, ar face onoare unui album, cel mult, însă nici de cum unei reviste.

Iată acrostihul:

ACROSTIH

Dedicat D-rei V. C.

*Venit-am seara pe la tine
Erai o zîină, un crin alb
Rămîi 'mî-ai spus pe lîngă mine
Grijil'apasă, peptul meî slab,
Inîma-'mî dragă fuse rînită
N'avuî prilejul a rămînea,
Insă d'atunci și mai isbilă
A căpătat încă o rană grea.*

Alte-Lacrimă.

Tot așa și cu un alt tînar care ne-a solicitat abonamentul revistei înminin-

du-ne în același timp următoarele versuri pe care le publicăm cu orthografia autorului spre a-i satisface dorința :

ORFELINUL

*Rămas orfan de mamă
Peste puțin și de tată
In ger frig și zăpadă
Umbla trist cerșind milă.*

*In mansarda sărăcăcioasă
Fără foc și nemîncat
Pentru el în lume fericirea
Părea că a încetat.*

*Un dulce vis visa sărmanul
Că nu-î orfan, ci ferice
Și că tot din jurul lui
Părea că-î suride.*

*Dar peste puțin fu trezit
De înspăimîntătorul ger și frig
Și văzu cu disperare
Tot cea ce a fost urzit.*

*Cu membrele amorfite
Cu trupul istovit
Și-a închis de veci ochi mari și lini
O! Sărmanul orfelin.*

Dar să mai reproducem modele spre a se vedea cam la ce nivel s'ar fi scoborit revista «Ovidiu», dacă n'ar trece prin censură severă materialul ce conține.

Iată al III-lea model :

ACROSTIH

Dedicată D-rei J. R.

*Jertfese orî-ce pe lume, pentru iubita mea
Eû care vîd un înger întrupat în ea
Nu vreaû avere, luxuri, preținse mode
[nouî
Iubire sinceră! Și deprinsă cu nevoi.
Căci a trăi pe lume, cu chin și durere
Ah! mor mai bine, ca să nu vîd iubire.*

Alte-Iacrimă.

Și acum după ce veți vedea date la lumina zilei încercările voastre tineri începători, iubitori ai artei, citiți-le cu atenție fie-care propria sa inspirație și pe a celui-l'alt și constatați devisu, dacă nu era mai nimerit să nu vă pripiți cu ochii la lumina arzătoare a soarelui care-î periculoasă pentru ochi.

Să nu vă supărați și nici să vă descuragiați căci aceste rinduri vă păstrează bună-voință.

De voiți însă să ne întîlnim pe cîmpul de întrecere al literilor, muncii în orele voastre libere, nu vé perdeți vremea cu toate nimicurile.

Talentul ce se manifestă în voi prin aceste începuturi, reclamă muncă și răbdare. Cu aceste sfaturi vă zic la revedere și succes în numărul viitor.

George Scipione.

PE MALUL MAREI 1)

Căpitanului Creangă.

*Cînd seara țese pinze din firile-î cernite,
Invăluind pămîntul și zările-adîncite,
Atunci pe malul mării eû vin rezmat
de-o stîncă
Să-mî oglindese micimea în apa ei
adîncă.*

*Vre-o două pasări albe se pierd acum
spre larg,
Mișcînd prin întuneric se vede un catarg
Sub razele din stele ce ard în înfini,
Imensa mare pare un lac de plumb topit*

*O cite vieți apuse și cît mister ascunde
In sinu-î tainic marea! dar lacomele-î
unde,
Tresar nesimțitoare grăind în vecinic
mers
Că omul este numai un punct în Univers.*

*Și simt că mă'mpresoară abisul întristărei
S'aude-o voce parcă născînd din sinul
mării
Ce întonează 'n ciuda atîtor vieți învinse.
Un cîntec plin de bazme din veacurile
stînse*

*Tirziû, mișcînd a nopții tăcută poezie,
In fund de zări sclipește o geană purpurie
Și-roșie—din apă se'naltă luna plină
Ce-aruncă peste valuri o punte de lumină*

Florian Becescu

1) Acéști poezie și cea sub titlul «La Constanța» au fost cetite de autor la marele Festival dat în beneficiul revistei «Ovidiu».

FILE RUPTE DIN ALBUM

Oamenii aū o asemănare cu moneda : moneda de aramă ocupă mai mult loc de cît aurul.

Răutatea oamenilor nu e biruită de vreme nici nu e îndulcită de bine-facere.

Cele mai bune invenții s'aū produs prin versuri.

Amorul este ca și valurile : nestatornic.

Să nu te temi de cît de cei ce te iubesc, căci numai ei ar putea să te facă să simți ce e adevărata suferință.

E o artă să știi a-ți ascunde cugetarea vorbind și să o dai pe față tăcînd.

În toate ordinele cugetărei saū ale activității omenești, puterea închipuirii face pe oameni mari.

Răul ce facem nu ne atrage atîta ură și persecuție ca bunele calități.

Refuzul unei laude e plăcerea de a fi lăudat de două ori.

Ca să mergi bine cu toată lumea, nu împedeca drumul nimănu.

Nebun e cel ce se 'ncrede unei femei, dar mai mare nebun e acela care nu se încrede nici uneia.

Amorul iartă tot ; amorul propriu nimic.

Minerva.

DE ALE LUI PACALA

Copii teribili :

Mica Elenă se închină. Fratele ei se duce încet și o înhață de coadă, ce-i atîrnă pe spată. Elena atunci întrerupîndu-și rugăciunea, zice :

— Iartă-mă, D-zeul meu, că mă duc pentru moment să pălmuesc pe măgarul de frate-meu și mă întorc numai de cît la rugăciune.

O fetiță bucureșteancă, ca de vre-o șeșase ani, se juca în provincie cu prietene de vîrta ei.

După ce alergase și sărise de ajuns, iată că ele se hotărăsc să se joace de a nunta.

— Oh ! făcu cu dispreț bucureșteanca jocul ăsta e vechiu : noi în București nu ne jucăm de cît de-a divorțul...

O victimă a patimelor.

— Ce fel de om e X ?

— E un om orb de amor, mut de invidie, surd de ură, paralisat de mînie și sgîrcit de avariție...

Fin de siècle :

— Pentru ce s'a stricat căsătoria ?

— Pentru că rudele viitoareii mele soții nu s'aū putut învoi asupra cifreii pensiei alimentare, pe care aveam să i-o plătesc în caz de divorț...

El : Ah, D-șoară, cît ești de palidă ?

Ea : Atunci spune-mi ceva... ca să roșesc.

Păcală.

ERI SI AZI

*Erî, sârmanul Eminescu.
Oropsit, se vestejea...
Ce e astăzi : « Geniul falnic »,
« Sfinx măreț », « luceafăr », « stea »,
Erî peri ca un netrebnic,
Intr'o casă de nebuni !*

*Astăzi... moartea lui revarsă :
Bani, mărire și minuni.*

*Cine-î astăzi Eminescu ?
Domnul Socce să ne-o spue,
Și microbii ce-și fac cuiburi
In eterna lui statue.*

Florian I. Becescu.

Cronica Teatrală

În stagiunea acestei veri, două fruntași ai scenei române au dat la Constanța o serie de reprezentații.

Aceștia sunt Domnul : C. Nottara și P. Liciu, însoțiți fiind fie-care de un personal distins, compus din artiștii teatrelor naționale din București, Iași și Craiova cum și de talente din Conservator.

D-l Nottara ne-a dat să admirăm mai multe tragedii și drame ca : *Hamlet*, *Vinocat*, *Crimă celebră*, *Hoții*, *Serman Muzicant*, etc.

Liciu, asemenea ne-a dat pe *Toma necredinciosul*, *Orfanii Regimentului*, *La Corecțional*, *Cinematograful*, și *Lipitorile Satelor*.

Deși de la aceste reprezentații n'ar fi trebuit să lipsească lumea cultă din Constanța, totuși constatăm cu regret, că cea mai mare parte din lumea, despre care gândim că adora arta, a preferat balul, acel bal de care nu s'ar sătura de s'ar ține sfărâ în fie-care seară a celor 4 anotimpuri.

Indiferența grecilor pe de altă parte, are s'a remarcat prin absența lor, și

nând să ne dovedească că sunt streini de arta noastră, ne-a oglindit o stare sufletească a acestui popor do care ne vom ocupa altă dată, cind se va vedea cum și ce fel cugetă despre noi.

Iar noi adoratori ai artei ne împlinim o datorie punind sub ochii cetitorilor noștri pe D-l Nottara în *Hamlet* și pe Liciu în *Moise din Lipitorile Satelor* niște roluri foarte complicate și cari sunt desăvârșite de marii noștri artiști.

Nottara in Hamlet

Cind l'am văzut în *Hamlet*, am putut să'mi fac idee ce preot desăvârșit oficiază pe scena zeiței Melpomena.

Am avut fericirea să văd și să admir în acest rol pe marele tragedian Ernesto Rossi, acum 12 ani ; și totuși Nottara al nostru mi-a înălțat sufletul sus — tot mai sus.

De ce așa — voiți fi întrebat ?

Ca să răspund la întrebare, trebuie să cunoaștem eroul cu care poate să se identifice, atît de minunat în cit analizînd cea mai mică mișcare, cel mai mic gest ce precedează vorbirea, totul, vedem în fața noastră pe Prințul Danemarcei.

Cine e acest prinț ?

E cea mai înaltă modestie unită cu un eminent curaj de acțiune ; o cugetare ce merge la ultimele consecințe unită cu cea mai mare neîncredere față de această proprie judecată ; cea mai neîndurată orînduire a faptelor și a slăbiciunilor morale ale oamenilor cu cea mai adîncă și mai sinceră iubire a acestor oameni ; cel mai înalt idealism al caracterului unit cu cea mai pătrunzătoare privire a adevăratelor relațiunii ale vieții.

Cea mai delicată conștiință care însăși recunoaște în sine potențele spre rău și le osîndește, unită cu activitatea unui adevărat erou, un om plin de cea mai dură putere de acțiune și totuși plin de sentimentul cel mai delicat.

Cu un cuvînt, un om în adevăratul

înțeles al cuvintului, un spirit de primul rang, un geniū.

De aceea sarcasmul și ironia lui ne fulgeră, bucuria-î ne înviorează, tristețea lui ne sfișie, voim prin dînsul, trăim cu dînsul.

În persoana lui Hamlet marele tragedian a concentrat o lume întreagă; aci numai e individul în inima căruia vibrează propriile sale patimi, ei e omul prototip, e regele naturii.

Hamlet e cînd sarcastic, cînd duios, cînd feroce, cînd milos și tot d'auna în gradul superlativ.

Ceea-ce am zis despre Rossi în «Ludovic al XI-lea», repet despre Nottara: po cînd Sachespeare și-a imaginat pôte pe prințul Danemarcei, Nottara i-a dat viață, el a creat pe Hamlet.

Și în aceasta stă mîndria noastră națională.

Noi cei de la «Ovidiū», a căror impresie e virgină în fața sublimului în artă, mulțumim cu recunoștință marelui artist că a venit în Tomis să o învioreze și să ne facă să eșim un moment din cercul nostru strimt, avîntîndu-ne în lumii ideale către care tînde ori-ce muritor dornic de lumină.

Printre artiștii Teatrului Național din Iași, remarc cu bucuria în suflet pe d. Momuleanu, în rolul lui Polonius, tatăl Ofeliei, un secundant abil al lui Hamlet

Ministrul devotat Regelui său a fost la înălțime.

D. Penel în actul I, a avut un moment înălțător în scena cînd face repetiția înaintea lui Hamlet, recitînd versuri din Hecuba. A pus atîta suflet, atîta putere în acțiune, în cit la fine publicul a izbucnit în aplause furtunoase.

În deghisament a fost cum nu se pôte mai bine: un fel de statuie vie cu capul de Apollo.

D Popovici în Horațius amicul lui Hamlet a fost duios, și plin de interes de la început pînă la fine.

Ce simpatie, ce melodie în voce, ce inimă de aur — demn amic de un Hamlet.

D-na și d. Cozinschi, prima în Gertruda, secundul în Claudius regele Danemarcei, cum d. Ionescu în fratele Ofeliei s'aū achitat conștiincios.

Ofelia putea fi și mai bine.

D. Petrone în groparul a lăsat impresie adîncă în sufletul nostru. A fost eminent de bine.

Fericiți aceea cari aū avut norocul să vadă pe Nottara în rolul lui Hamlet.

Liciu în Moise

Cele din urmă două reprezentații, adică «Lipitorile Satelor» și «Cinematografal» date de trupa d-lui Liciu, constituie un adevărat triumf artistic.

«Lipitorile Satelor» e isvorită dintr'un simțimînt patriotic, ne va învăța, ne va instrui și distra cu o putere fermecătoare din ce în ce crescîndă cu cit ne depărtăm din epoca dinaintea renașterii.

Sunt tipuri și caractere fotografiate cu maestrie cari trăesc, iar cînd rolul acestor tipuri e susținut de un Liciu — impresiunea ce o simțim atinge maximum intensității, iar iluziunea ce o avem e perfectă.

În ori-ce situație se găsește Moise—Liciu îl desăvîrșește. E minunat cînd e preocupat cu numărarea banilor la circioma sa în momentul cînd Gavril nu-i dă pace.

În situația aceasta vezi tipul arghirofilului, care nu'l preocupă de cit banul.

E neîntrecut în scenă cînd Iani își propune să otrăvească pe Gavril, sublim cînd e încolțit de Gavril în codru cum și scenele următoare cînd dă în vileag potlogăriile lui Iani.

Nu găsesc cuvînt potrivit prin care să fiu în stare să-mi exprim admirațiunea care mă copleșește.

Nici să mai încerce un al doilea să susțină acest rol, căci Liciu e creatorul lui Moise și singurul emul fericit al lui Millo.

SPECTACOLE

Dar trebuie să amintesc și de numele unui artist, care a strălucit în toată acțiunea. Acesta e Pantelie Nicolaș soțietar la Teatru Național din Craiova, care a susținut rolul sîrbului Gavril.

Nu văzusem pe Nicolaș jucînd de cînd învățam la liceul din Craiova. Impresiunea ce 'mă-a produs-o P. Nicolaș, în rolul lui Gavril a fost puternică. Același cum l'am cunoscut: conștiincios și îndrăgostit cu pasiune de arta lui.

Tot cu ocazia aceasta am putut să mă admir pe d-na Nicolaș, artista mult gustată a Craiovenilor, care în rolul nevastei lui Ion Teslaru a fost o romînea plină de duioșie ca mamă, minuțioasă ca soție.

N. I. Constantiniu în rolul lui Nuțu și d. Carusi în acel-al lui Iani au fost la înălțime.

D-ra Popescu — prea tragică și speriată cînd anunță că a fost maltrată de Ruxandra și tot așa în cele-lalte scene.

D-l C. P. Demetrescu în Moș-vîntură țară a dat dovezi de mult tact și înțelepciune pentru a dejuca planul lui Iani.

În *Cinematograful* care a fost cerută de public pentru a doua oară, fie-care artist a avut momente cînd publicul ne mai putîndu-se stăpîni a isbucnit în aplauze furtunoase.

Dar înainte de a termina, nu pot trece cu vederea pe d. I. Constantinia care a făcut o creațiune demnă de luat în seamă din rolul lui Stamate Burada Olenschi; acest tînăr moșier moldovean care e un caracter bine definit în piesă, e atît de bine represintat de d. Constantiniu, în cît iluzia ce o aî în fața artistului, care grăește în dialect moldovenesc plin de dulceată, e perfectă.

Constantiniu e un talent remarcabil, care unit cu dorul lui de muncă, am convingerea că în scurtă vreme să devină o glorie a scenei romîne.

Picurarul de la Pînd.

Cercul Sidoly — dă reprezentații extraordinare în fie-care seară în orașul nostru. Cercul e iluminat cu electricitate și posedă un personal distins care e în stare a face publicul să petreacă minunat. Să profite dar toți Constanțienii de ocazie, pînă nu pleacă.

BIBLIOGRAFII

În editura Librăriei centrale din Ploești a apărut un elegant volum de *Nucle alese* traduse după Maupassan, Daudet, Zola, Gogol, etc. de D-l B. Marian secretar de redacție al ziarului *Unicursal*.

Volumul e tipărit cu multă îngrijire și e scris într-o limbă viguroasă care face cinste traducătorului. Recomandăm călduros cetitorilor noștri această lucrare meritoasă care n'ar trebui să lipsescă din biblioteca nimănuia, fiind vorba de bucațile cele mai alese ale autorilor celebri.

În numărul viitor vom face o dare de semnă amănunțită asupra Nuvelilor alese.

Pentru stimații noștri abonați

Toți D-nii abonați cărora le-am servit deja 6 luni revista «Ovidiu», și cari ne vor achita costul abonamentului pe un an, vor primi imediat la destinație franco Piesa «*Aeropolis*» (episod al înfrățirii Greco-Române) de Petru Vulean.

Ziarul «*Serobol XX*» ne-a reproduș 2 articole din No. 5 și anume: «*Să ridicăm monumente*» și «*Cei din urmă din rasa lor*».

Ne simțim datori a mulțumi redacției ziarului sus citat, cu rugăminte să menționeze pe viitor isvorul, cel puțin, dacă nu ne onorează cu anunțarea aparițiunei.

Vorba aceea: să dau Cesarului ce e al Cesarului și Domnului idem

POȘTA REDACȚIEI

D-lui Vasulescu. Din cauza abondenței de materie, totul rămîne pentru numărul 7. Albulescu refuzat.

D-nei Nour. Sosite tîrziu. Se vor publica în numărul viitor. Mulțumim pentru abonament.

Peculescu - Buzău. Idem.

Alexandrescu - Capugiu. Nu merge Trimeteți-ne vre-o descriere locală.

Agop. Același răspuns.

Gr. Grigoriu Galatz. Frumoasele-ți rînduri m'au înduioșat. Îți mulțumesc din inimă pentru toate.

ESACTITATE PROMPTITUDINE ACURATEȚĂ

ATELIER DE ARTE GRAFICE

ATELIER
DE
LEGATORIE DE CĂRȚI

TIPOGRAFIA „AURORA”

FRAȚI GRIGORIU

CONSTANȚA

No. 26, STRADA TRAYAN No. 26

ATELIER SPECIAL DE INCADRAT TABLOURI

INSTALAT DIN NOU
cu
Caractere moderne
Cele mai noi tăieturi
și
Mașini perfecționate
Execută orice
Lucrări tipografice
cu
Acurateță. Promptitudine și Esactitate

In curind **ICOANE DIN VIATA** de Petru Vulcan, 2 lei volumul.